BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-3548-7/22
Mostar, 12.01.2023. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar rješavajući žalbu potencijalnog ponuđača Osiguranje aura a.d. Banja Luka, zastupanog po punomoćniku Draganu Stanišiću, advokatu iz Banja Luke, izjavljenoj na Tendersku dokumentaciju, Ugovornog organa: JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, Prim dr. Silva Rizvanbegović, u Otvorenom postupku javne nabavke: *Usluge osiguranja uposlenika i motornih vozila,* na osnovu člana 93. stav (7), člana 104. i člana 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14 i 59/22) na sjednici Vijeća II održanoj 12.01.2023. godine donio je

R J E Š E N J E

1. ***Usvaja se*** žalba potencijalnog ponuđača Osiguranje aura a.d. Banja Luka, zastupanog po punomoćniku Draganu Stanišiću, advokatu iz Banja Luke, izjavljene na predmetnu Tendersku dokumentaciju, ***kao neosnovana i poništava se:***
   - ***Tenderska dokumentacija za predmet nabavke: Usluge osiguranja uposlenika i motornih vozila, zajedno sa Obaviještenjem o nabavci broj: 39-1-2-82-3-74/22 od 05.08.2022. godine.***
2. ***Usvaja se*** zahtjev žalitelja za naknadu troškova žalbenog postupka za sastav žalbe po advokatu u iznosu od 658,12 KM, kao osnovan te se obavezuje ugovorni organ da žalitelju, zastupanom po punomoćniku Draganu Stanišiću advokatu iz Banja Luke, isplati troškove žalbenog postupka u roku od 8 dana od prijema ovog rješenja.
3. ***Usvaja se*** zahtjev za povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka.

O B R A Z L O Ž E N J E

Ugovorni organ JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, Prim dr. Silva Rizvanbegović (u daljnjem tekstu: ugovorni organ) je pokrenuo Otvoreni postupak javne nabavke: *Usluge osiguranja uposlenika i motornih vozila,* za koji je Obavještenje o nabavci broj 39-1-2-82-3-74/22 objavljeno je na Portalu javnih nabavki dana od 05.08.2022. godine. Nakon objave tenderske dokumentacije potencijalni ponuđač Osiguranje aura a.d. Banja Luka, zastupanog po

punomoćniku Draganu Stanišiću, advokatu iz Banja Luke (u daljnjem tekstu: žalitelj) izjavio je žalbu. Ugovorni organ je u skladu s članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama proslijedio žalbu ovom organu, kod koga je zaprimljena dana 23.12.2022. godine, a uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršena je dana 05.01.2023. godine.

Žalitelj u žalbi navodi:

Ugovorni organ je dana 05.12.2022. godine na Portalu javnih nabavki BiH, po Obavještenju o nabavci, broj 39-1-2-82-3-74/22, objavio nabavku usluga osiguranja zaposlenika (Lot 1) i osiguranja motornih vozila (Lot 2).

Podnosilac žalbe je dana 5.12.2022. godine preuzeo tendersku dokumentaciju, broj javne nabavke 47- usluge, sa Portala javnih nabavki BiH, broj Obavještenja o nabavci 39-1-2-82-3-74/22, za nabavku usluga osiguranja zaposlenika (Lot 1) i osiguranja motornih vozila (Lot 2).

Uvidom u tendersku dokumentaciju, utvrđeno je da ista nije sastavljena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 39/14).

Pod tačkom 43. tenderske dokumentacije, ugovorni organ navodi obavještenje za ponuđače kako slijedi:

„Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo je ovlašteno za pružanje usluga brokerskih poslova u osiguranju i angažovano od J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo u postupku nabave usluga osiguranja.

J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo za usluge obavljanja brokerskih poslova u osiguranju angažovao je privredno društvo Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. koje je ovlašteno za:

- *savjetovanje o potrebnim pokrićima rizika,*
- *savjetovanje o uvjetima i budžetu osiguranja,*
- *obavljanje poslova pripreme tenderske dokumentacije,*
- *obavljanje pripreme za sklapanje ugovora o osiguranju u postupku nabavke usluge osiguranja;*
- *provjeravanje utvrđenog osiguravajućeg pokrića nakon izdavanja polica osiguranja,*
- *provjeravanje utvrđenog reosiguravajućeg pokrića nakon izdavanja polica osiguranja,*
- *pružanja pomoći pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju,*

a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje.

Također je broker u osiguranju ovlašten za:

Glavni račun: 186-281031-033-95-98 ZiraatBank BH d.d.

- *obavljanje ostalih radnji za koje se podrazumjeva da su iz domena brokerskih poslova u osiguranju,*
- *utvrđivanju i procjeni izloženosti rizika,*
- *pružanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.*

Brokers Team brokersko društvo u osiguranje d.o.o. je ovlašten za davanje objašnjenja o tehničkim specifikacijama predmetne nabavke usluga osiguranja.
Ovlaštena osoba Brokers Team brokerskog društva u osiguranju d.o.o. je imenovana za člana komisije za nabavku usluga osiguranja kao vanjski saradnik.
Naknadu brokeru ne plaća naručitelj J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo.
Poštujući odredbe Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju FBiH, u svrhu izračuna cijene (premije osiguranja) bez preuzimanja neuobičajnih rizika, a kako bi se stvorile pretpostavke za podnošenje usporedivih/konkurentnih ponuda na način da se u potpunosti ispoštuje osnovni princip jednakosti pravnosti ponuđača, a kako bi se osigurala pravedna i aktivna konkurencija (da konkurencija ne bude narušena), te da postupak javne nabavke prema ponuđačima bude transparentan, odnosno da se obezbijedi jednak i nediskriminirajući položaj ponuđača u ovoj javnoj nabavci, u predmetnom postupku javne nabavke, ***BROKERS TEAM-u brokerskom društvu u osiguranju d.o.o. pripada pravo na bruto proviziju i to:***

1. *za Lot i - osiguranje zaposlenika od nezgode u iznosu od 20,00%,*
2. *za Lot 2 - osiguranje motornih vozila, za osiguranje auto kaska 15,00% i za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila za štete nanesene trećim osobama od 20,00%*

Činom dostavljanja ponude, ponuđač prihvata gore navedenu formulaciju.
Zaključenjem ugovora o osiguranju sa izabranim ponuđačem smatraće se daje ova tačka tenderske dokumentacije sastavni dio ugovora između J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS i izabranog osiguravatelja.“

Član 2. Zakona o javnim nabavkama BiH (("SI. glasnik BiH", br. 39/2014), jasno definiše pojmove ugovora o javnoj nabavci, ugovornog organa i dobavljača, kako slijedi:
„Ugovor o javnoj nabavci je ugovor sa finansijskim interesom koji se zaključuje u pisanoj formi između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih organa s ciljem nabavke robe, usluga ili izvođenja radova.“

„Ugovorni organ u smislu ovog zakona je:
a) svaka institucija vlasti u Bosni i Hercegovini, entitetima, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, na nivou kantona, grada ili opštine ili
b) pravno lice koje je osnovano za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od opšteg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter, i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova:
1) finansiranje, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili
2) nadzor nad upravljanjem vrši ugovorni organ definisan u tač. a) i b) ovog stava, ili
3) više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora čine imenovani ili izabrani predstavnici ugovornih organa iz tač. a) i b) ovog stava;
c) asocijacija koju su formirali jedna ili više institucija vlasti ili pravnih lica definisani u tač. a) i b) ovog stava."

„Dobavljač je privredni subjekat, odnosno pravno ili fizičko lice ili grupa takvih lica, koji na tržištu nude robu, usluge i/ili radove, a registrovani su za obavljanje predmetne djelatnosti, te mogu učestvovati u postupku javne nabavke, a kojem je nakon postupka javne nabavke dodijeljen ugovor o javnoj nabavci."

Ugovorni organ je dužan da dodjeljuje ugovore o javnoj nabavci robe, usluga i radova primjenjujući postupke definisane Zakonom o javnim nabavkama BiH i podzakonskim aktima.

Ugovor o javnoj nabavci zaključuje se u skladu sa zakonima o obligacionim odnosima u Bosni i Hercegovini.

U konkretnom postupku javne nabavke, radi se o ugovoru o javnoj nabavci usluga osiguranja.

Ugovorom o osiguranju obavezuje se ugovarač osiguranja da plati određeni iznos organizaciji za osiguranje (osiguravač), a organizacija se obavezuje da, ako se desi događaj koji predstavlja osigurani slučaj, isplati osiguraniku ili nekom trećem licu naknadu, odnosno ugovorenu svotu ili učini nešto drugo.

Iz prethodno navedenog je sasvim jasno da su postupci javne nabavke roba, usluga i radova zakonom uređeni postupci, koje su ugovorni organi obavezni sprovoditi, na način da postupaju transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponašaju jednako i nediskriminirajuće, na način da obezbijede pravednu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korišćenja javnih sredstava, u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom.

Nakon što sprovedu postupak javne nabavke, ugovorni organi zaključuju ugovor o javnoj nabavci sa izabranim ponuđačem, odnosno dobavljačem, čija ponuda je izabrana kao najpovoljnija. Ugovorom o javnoj nabavci se reguliše predmet nabavke i cijena, kao i svi ostali elementi koji su od značaja za predmetnu javnu nabavku, uključujući međusobna prava i obaveze ugovornog organa i dobavljača.

U konkretnom slučaju, predmet ugovora o javnoj nabavci su usluge osiguranja zaposlenika i osiguranja motornih vozila, a cijena je određena od strane najpovoljnijeg ponuđača, u njegovoj ponudi, a potom potvrđena i odlukom o izboru najpovoljnijeg ponuđača i unesena u ugovor o javnoj nabavci.

Ono što je bitno istaknuti jeste da se ugovorom o javnoj nabavci usluga osiguranja zaposlenika i osiguranja motornih vozila uređuju i međusobna prava i obaveze ugovornih strana, odnosno ugovornog organa i dobavljača, a koje se sastoje u tome da je ugovorni organ obavezan da plati cijenu premije osiguranja dobavljaču, odnosno društvu za osiguranje, na način i u rokovima određenim ugovorom, dok je dobavljač, osnosno društvo za osiguranje dužan da pruži usluge osiguranja ugovornom organu, odnosno društvu za osiguranje, na način i u rokovima određenim ugovorom.

Iz prethodno navedenog su jasno utvrđene obaveze ugovornih strana.

Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji navodi da je angažovao brokersko društvo u predmetnom postupku javne nabavke, za usluge obavljanja brokerskih poslova u osiguranju, te da

istima pripada pravo na bruto proviziju, u iznosu od 20,00%, a koju ne plaća ugovorni organ, odnosno naručitelj JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS.

Prema ugovornom organu, ponuđači dostavljanjem ponude prihvataju odredbe tenderske dokumentacije koje se odnose na brokersko društvo i pristaju da navedeni uslovi budu sastavni dio ugovora o javnoj nabavci, zaključenog između ugovornog organa i izabranog ponuđača, odnosno dobavljača.

Sve prethodno navedeno je u potpunosti neprihvatljivo, jer bi u slučaju prihvatanja navedenog uslova dobavljač imao obavezu, pored obaveze pružanja usluga osiguranja zaposlenika od nezgode, imao i obavezu plaćanja bruto provizije brokerskom društvu, odnosno trećem licu, što je apsolutno neprihvatljivo za dobavljača. Dobavljač prilikom sačivanjavanja ponude daje maksimalni popust na cijenu ugovornom organ, radi konkurentnosti cijene, te prihvatanja dodatnih plaćanja i opterećenja su apsolutno neprihvatljiva i nezakonita **jer je postupak nabavke odnos između ugovornog organa i potencijalnih dobavljača.**

Iako takvo plaćanje nije izričito navedeno, ugovorni organ upućivanjem na Zakon o posredovanju u privatnom osiguranju FBiH, i konstatacijom da ugovorni organ ne plaća naknadu brokeru, ukazuje na to da istu plaća izabrani ponuđač, odnosno društvo za osiguranje.

Ugovorni organ i brokersko društvo se nalaze u ugovornom odnosu, u kojem brokersko društvo ima obavezu pružanja usluga obavljanja brokerskih poslova u osiguranju prema ugovornom organu, dok ugovorni organ ima obavezu da mu za te usluge plati odgovarajuću naknadu (u ovom slučaju proviziju), jer gaje isti angažovao.

Dobavljač u postupku javne nabavke nema uopšte potrebe ni zakonskog osnova da plaća brokeru bilo kakvu naknadu, posebno nezakonitu kako što je to tenderskom dokumentacijom predviđeno, te se ni na koji način ne može obavezati od strane ugovornog organa na plaćanje provizije brokerskom društvu, obzirom da brokersko društvo ne pruža usluge dobavljaču, već ugovornom organu. Odnos između brokera i ugovornog organa je odnos inter partes te isti ne može i ne smije uticati na fmansijska opterećenja potencijalnih dobavljača.

Takođe, postavlja se pitanje opravdanosti angažovanja brokerskog društva u predmetnom postupku javne nabavke usluga osiguranja zaposlenika od nezgode, iz razloga što se osigurane sume ponavljaju iz godine u godinu kod ovog ugovornog organa te se mjenja samo broj radnika. Nije jasno na osnovu čega je za ovu vrstu osiguranja propisana provizija brokeru od 20,00% i u čemu se sastoji rad brokera na ovoj vrsti osiguranja.

Broker u osiguranju je pravno ili fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnosti, čiji je isključivi profesionalni cilj da u ime osiguranika, u pogledu osiguranja ili reosiguranja rizika, dovede u vezu lica koja traže osiguranje ili reosiguranje i društva za osiguranje ili reosiguranje, da obavlja pripremne radove za zaključenje ugovora o osiguranju ili reosiguranju, i ukoliko je ugovoreno, pomaže pri obradi i izvršenju tih ugovora, a naročito u slučaju odštetnog zahtjeva. Broker u osiguranju prima proviziju od društva i djeluje uz potpunu slobodu u pogledu izbora društva.

U konkretnom slučaju, broker u osiguranju ne može da dovodi u vezu ugovorne organe koji traže osiguranje sa društvima za osiguranje, zato što postoje zakonom uređeni postupci javnih nabavki

koje je ugovorni organ obavezan da sprovodi s ciljem nabavke određenih roba, usluga i radova, odnosno zaključivanja ugovora o javnoj nabavci roba, usluga i radova, i u kojima mogu da učestvuju svi zainteresovani ponuđači koji ispunjavaju uslove i zahtjeve predviđene tenderskom dokumentacijom.

Ukoliko bi isključivo brokersko društvo dovodilo ugovorne organe u vezi sa društvima za osiguranje sa ciljem nabavke usluga osiguranja, **tada se ne bi radilo o postupku javne nabavke, jer postupak ne sprovodi ugovorni organ već brokersko društvo**. Takođe, u tom slučaju bi došlo do narušavanja pravedne i aktivne konkurencije na tržištu, obzirom da bi brokersko društvo bilo to koje bira koga će dovesti u vezu sa ugovornim organom, sa ciljem nabavke usluga osiguranja, jer kako zakon propisuje „djeluje uz potpunu slobodu u pogledu izbora društva".

Ugovorni organ je obavezan da sprovede postupak javne nabavke usluga osiguranja zaposlenika i osiguranja motornih vozila i dodijeli ugovor onom ponuđaču koji je ponudio najpovoljniju cijenu premije osiguranja, a ne onom društvu za osiguranje sa kojim ga je brokersko društvo dovelo u vezu.

Takođe, ponuđač, odnosno društvo za osiguranje je dužno da pruži usluge osiguranja ugovornom organu po osnovu ugovora koji mu je dodijeljen sprovođenjem postupka javne nabavke, a ne zato što ga je brokersko društvo dovelo u vezu sa ugovornim organom. Upravo zbog toga, ponuđač nema nikakvog osnova za plaćanje provizije brokerskom društvu.

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, podnosilac žalbe smatra da je plaćanje provizije brokerskom društvu od strane izabranog ponuđača, odnosno dobavljača, potpuno neprihvatljivo, nezakonito i u potpunoj suprotnosti sa osnovnim principima javnih nabavki, a to su transparentnost, jednak i nediskriminirajući tretman svih ponuđača, pravedna i aktivna konkurencija, te efikasno korištenje javnih sredstava.

Takođe, podnosilac žalbe smatra da je potpuno neopravdano i nezakonito angažovanje brokerskog društva u postupku javne nabavke, od strane ugovornog organa, obzirom da ima obavezu da sam sprovede postupak javne nabavke, dodijeli ugovor o javnoj nabavci najpovoljnijem ponuđaču, u kojem će regulisati isključivo međusobna prava i obaveze, bez nametanja dodatnih obaveza ponuđačima, a naročito obaveza plaćanja naknada trećim licima sa kojima nisu ni u kakvom ugovornom odnosu.

Cilj koji svaki ugovorni organ treba imati u vidu prilikom pripreme tenderske dokumentacije jeste najefikasnije korištenje javnih sredstava u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom, te istu treba pripremiti na način da zaista omogući svim ponuđačima, koji faktički zadovoljavaju uslove, u konkretnom slučaju, da učestvuju u postupku javne nabavke.

Podnosilac žalbe napominje da je Kancelarija za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, po predmetnom pitanju u Riješenju broj JN2-03-07-1-582-8/22, od dana 24.03.2022. godine, već zauzela stav da odredba 43. tenderske dokumentacije nije u skladu sa članom 3., stav (1) ZJN BiH, odnosno da ovakav način propisivanja dodatnih obaveza ponuđačima u postupcima javnih nabavki nije u skladu sa načelom transparentnosti, jednakog i nediskriminirajućeg tretmana, kao ni pravedne i aktivne konkurencije sa ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

U skladu sa svim prethodno navedenim, podnosilac žalbe predlaže da se izmijeni ovako postavljena tenderska dokumentacija, jer je ista u suprotnosti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH. Podnosilac žalbe predlaže da ugovorni organ usvoji ovu žalbu, izmijeni tendersku dokumentaciju u dijelu koji je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama BIH i usvoji zahtjev punomoćnika podnosioca žalbe koji se odnosi na troškove sastava žalbe u iznosu od 658,12 KM.

Ukoliko ugovorni organ ne usvoji ovu žalbu, podnosilac žalbe predlaže da ugovorni organ istu, u zakonskom roku, dostavi Kancelariji za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, pa podnosilac žalbe predlaže da Kancelarija za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, nakon zaprimanja i razmatranja istu usvoji, te obaveže ugovorni organ da izmijeni tendersku dokumentaciju u predmetnoj nabavci u dijelu u kojem je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama BIH, da usvoji zahtjev punomoćnika podnosioca žalbe koji se odnosi na troškove sastava predmetne žalbe u iznosu od 658,12 KM te naloži Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine da podnosiocu žalbe izvrši povrat uplaćene naknade za vođenje žalbenog postupka.

Članom 105. Zakon o upravnom postupku BiH, propisano je:
(2) Kad u postupku učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su toj stranci nastali učestvovanjem u postupku. Ako je u takvom slučaju koja od stranaka djelimično uspjela sa svojim zahtjevom, ona je dužna nadoknaditi protivnoj stranci troškove srazmjerno dijelu svog zahtjeva s kojim nije uspjela. Stranka, koja je obiješću prouzrokovala protivnoj stranci troškove u postupku, dužna je toj stranci te troškove nadoknaditi.
(3) Troškovi za pravno zastupanje nadoknađuju se samo u slučajevima kad je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano.
(4) Zahtjev za nadoknadu troškova, prema odredbama st. 2. i 3. ovog člana, mora biti stavljen prije donošenja rješenja kojim se rješava upravna stvar, na vrijeme, tako da organ koji vodi postupak može o njemu odlučiti u rješenju. U protivnom, stranka gubi pravo na nadoknadu troškova. Službena osoba koja vodi postupak dužna je na ovo blagovremeno upozoriti stranku.
Članom 108. Zakona o upravnom postupku BiH, propisano je:
(1) U rješenju kojim se postupak završava, organ koji donosi rješenje određuje ko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kom roku imaju isplatiti.
(2) U rješenju se mora posebno navesti da li će onaj ko snosi troškove biti dužan nadoknaditi troškove drugoj stranci (član 105. st. 2. i 3.).
(3) Ako troškove postupka snosi više osoba, troškovi će se između njih razdijeliti na jednake dijelove, odnosno u odgovarajućoj razmjeri.
(4) Ako organ u rješenju ne odluči 0 troškovima, navest će se da će se o troškovima donijeti poseban zaključak.
Sudska praksa:

Troškovi postupka uvijek su vezani za postupak u određenoj stvari, bilo da se rješava po zahtjevu stranke ili po službenoj dužnosti i o njima se odlučuje u dispozitivu rješenja o pravnoj stvari ili posebnim zaključkom (VSS, U-0808/66 od 21.11.1967).

Podnosiocu žalbe pripada naknada troškova po predmetnoj žalbi u iznosu od 658,12 KM, u skladu sa sa Tarifom 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Službeni glasnik Republike Srpske, 68/05), koja u stavu 2. Tarifnog broja 3. navodi:

"Sastavljanje pravnog lijeka, odgovora na pravni lijek i zastupanje na održanom ročištu i raspravi po pravnom lijeku, u svim postupcima, pred sudovima i drugim organima, advokatu pripada nagrada iz stava 1. ovog Tar. broja uvećana za 50%",

a u Tarifnom broju 12, navodi:

"Advokatu pripada paušalna nagrada u iznosu od 25% od iznosa nagrade određene ovom Tarifom za radnju u postupku za koju su sporedne radnje obavljene za sve sporedne radnje obavljene u svim postupcima (prikupljanje informacija, preglede spisa, predaja podnesaka sudu i pošti i si. radnje.), za koje radnje mu pripada posebna nagrada prema ovoj Tarifi", i u skladu sa Zakonom o PDV-u ("Službeni glasnik BiH", broj 09/05,35/05,100/08).

Žalbeni postupak se pokreće podnošenjem žalbe, pa je u ovom postupku nakon objave tenderske dokumentacije, podnosilac žalbe kao potencijalni pružalac usluga za ugovorni organ sa razlogom angažovao advokata, kao punomoćnika, pa je žalbu sastavio advokat, a sastav žalbe je nužna radnja u žalbenom odnosno upravnom postupku, pa je svakako na strani podnosioca žalbe nastao trošak koji se ogleda u troškovima za sastav žalbe prema troškovniku koji je prikazan na samoj žalbi.

S obzirom na prethodno navedeno, podnosilac žalbe predlaže da ugovorni organ usvoji ovu žalbu, izmijeni tendersku dokumentaciju, te da u dispozitivu iješenja odluči o troškovima postupka, odnosno da donese poseban zaključak kojim će se odlučiti o troškovima postupka u navedenom predmetu, te da nadoknadi podnosiocu žalbe troškove sastava predmetne žalbe u iznosu 658,12 KM.

Ukoliko ugovorni organ ne usvoji ovu žalbu podnosilac žalbe predlaže da ugovorni organ istu, u zakonskom roku, dostavi Kancelariji za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, pa podnosilac žalbe predlaže da Kancelarija za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, nakon zaprimanja i razmatranja istu usvoji, te obaveže ugovorni organ da izmijeni tendersku dokumentaciju u dijelu u kome je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama BIH, te obaveže ugovorni organ na naknadu troškova žalbenog postupka odnosno sastava predmetne žalbe u iznosu od 658,12 KM, te naloži Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine da podnosiocu žalbe izvrši povrat uplaćene naknade za vođenje žalbenog

Podnosilac žalbe moli da, u slučaju usvajanja žalbe kao osnovane, iznos tarife od 658,12 KM na predmetnu žalbu isplati u korist računa punomoćnika podnosica žalbe, advokata Dragana Stanišića.

Podnosilac žalbe potražuje povrat eventualne takse na žalbu u slučaju pokretanja postupka pred Kancelarijom za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, u skladu sa čl. 108. Zakona o javnim nabavkama

Podnosilac žalbe zadržava pravo da u slučaju novih činjenica, u zakonskom roku, izvrši dopunu predmetne žalbe.
Podnosilac žalbe zahtijeva da, u slučaju proslijeđivanja ove žalbe Kancelariji za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, mu se dostavi izjašnjenje ugovornog organa na ovu žalbu.

Ugovorni organ u izjašnjenju navodi da je u skladu sa stavom 5. člana 100. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: "ZJN") Javna ustanova Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: „Ugovorni organ") ovim putem podnosi:
IZJAŠNJENJE NA ŽALBU PONUĐAČA „OSIGURANJE AURA" A.D. BANJA LUKA NA OBAVJEŠTENJE O NABAVCI BROJ 39-1-2-82-3-74/22
Ugovorni organ je dana 05.12.2022. godine obavještenjem objavio tendersku dokumentaciju broj 39-1-2-82-3-74/22 o nabavci usluga osiguranja zaposlenika (Lot 1) i osiguranja motornih vozila (Lot 2) (u daljem tekstu: „Tenderska dokumentacija"). Dana 05.12.2022.g. ponuđač „Osiguranje Aura" a.d. Banja Luka, sa sjedištem u ulici Veljka Mlađenovića 7d, 78000 Banja Luka (u daljem tekstu: „Žalitelj") je putem svog punomoćnika, advokata Dragana Stanišića podnijelo žalbu na Tendersku dokumentaciju, argumentujući da ista nije sastavljena u skladu sa ZJN.

Potrebno je napomenuti da je odredbama člana 8. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju (u daljem tekstu: ''Zakon o posredovanju u osiguranju") propisan između ostalog i rad brokerskog društva u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju. Tako je ovim zakonom definisano da je broker u osiguranju pravna ili fizička osoba" koja samostalno obavlja djelatnosti čiji je isključivi profesionalni cilj da u ime osiguranika, glede osiguranja ili reosiguranja rizika, dovede u svezu osobe koje traže osiguranje ili reosiguranje i društva za osiguranje ili reosiguranje, da obavlja pripremne radove za zaključenje ugovora o osiguranju ili reosiguranju i, ukoliko je ugovoreno, pomaže pri obradi i izvršenju tih ugovora, a naročito u slučaju odštetnoga zahtjeva. Broker u osiguranju prima proviziju od društva i djeluje uz potpunu slobodu glede izbora društva".
Nadalje, odredbama člana 2. Zakonom o posredovanju u osiguranju je definisano da je društvo: "društvo za osiguranje", npr. Žalitelj u konkretnom slučaju.
Dakle, iz naprijed citiranih odredbi Zakon o posredovanju u osiguranju proizilazi da brokeri u osiguranju mogu obavljati četiri grupe poslova i to:

1. dovođenje u vezu ugovarača osiguranja i osiguravača;
2. pripremni radovi za zaključenje ugovora osiguranju;
3. pomaganje pri obradi ugovora;
4. pomaganje pri i izvršenju ugovora, naročito u slučaju odštetnog zahtjeva.

Posebno napominjemo da je pojam „posrednika u osiguranju", odnosno brokera definisan i članom 2. Direktive (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20.01.2016.g.
Tako je, na suštinski identičan način kao i Zakonom o posredovanju u osiguranju posrednik u osiguranju definisan kao "svaka fizička ili pravna osoba, osim društva za osiguranje ili društva za

reosiguranje ili njegovih zaposlenika i osim sporednog posrednika u osiguranju, koja za naknadu osniva ili obavlja poslove distribucije osiguranja".
Direktiva 2016/97 također propisuje da distribucija osiguranja znači između ostalog i savjetovanje o ugovorima u osiguranju, tj. „davanje osobne preporuke potrošaču, bilo na njegov zahtjev ili na inicijativu distributera osiguranja u pogledu jednog ili više ugovora o osiguranju".
Ovom Direktivom je također istaknuto da "posrednici u osiguranju i reosiguranju imaju središnju ulogu u distribuciji proizvoda osiguranja i reosiguranja u Uniji" .
Prema tome, prema zakonima primjenjivim u BiH, a koji su usklađeni sa zakonskim rješenjima Evropske unije, nema zakonskih prepreka za Ugovorni organ da koristiti usluge brokera, odnosno posrednika u osiguranju. Shodno izričitim odredbama Zakona o posredovanju u osiguranju, Ugovorni organ mora tražiti da takve usluge plati društvo za osiguranje.
Nadalje, svoj stav o ovome dala je i prof. dr. Nataša Petrović Tomić (redovna profesorka Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, poslovna naučna oblast- predmet pravo osiguranja) u svom pravnom mišljenju od 13.06.2022.g. (u daljem tekstu: ''Pravno mišljenje")
Dokaz:- Mišljenje prof. dr. Nataše Petrović Tomić od 13.06.2022.g.
U svom Pravnom mišljenju prof. dr. Petrović Tomić izvlači 2 ključna zaključka i to: da „ovlašćeni broker u osiguranju ima pravo na proviziju za poslove posredovanja u osiguranju", te da ovo pravo proizlazi i iz zakonskog okvira, ali i iz običaja u djelatnosti osiguranja, kao i da „proviziju za pružanje usluga isplaćuje osiguravač, iako je nalog za posredovanje dao budući ugovorač osiguranja/osiguranik".
Pored toga, Pravnim mišljenjem je detaljno i razumno objašnjena uloga posrednika, tj. brokera u osiguranju, a koja se u suštini sastoji od 3 faze. U prvoj fazi, broker proučava osiguravajuću situaciju kod klijenta (u konkretnom slučaju Ugovornog organa) i pristupa individualizaciji rješenja prema njegovima potrebama, te u drugoj fazi vođenje pregovora sa osiguravačima (što uključuje i kontrolu sadržaja polise osiguranja kako bi provjerio da li ista sadrži odstupanja) i na kraju, u trećoj fazi, pomoć klijentu, osiguraniku (tj. Ugovornom organu) tokom trajanja ugovora o osiguranju.
Nadalje, naprijed citiranim odredbama člana 8. Zakona o posredovanju je definisano da broker između ostalog vrši i pripremne radove za zaključenje ugovora osiguranju. Pod ovim radovima, a sa aspekta zakona o javnim nabavkama spada niz radnji koje broker u osiguranju može poduzeti da pomogne ugovornom organu u izboru najpovoljnijeg ponuđača (kao npr. pregled i stručna ocjena ponuda i si.), posebno obzirom da prosječan ugovarač osiguranja (npr. Ugovorni organ u konkretnom slučaju) nije, u mjeri u kojoj je to broker osiguranja, upoznat sa tržišnim i ekonomskim prilikama u osiguranju. Na ovaj način broker nastoji pomoći ugovornom organu da angažuje osiguravačakoji je dao najkvalitetniju i ekonomski najpovoljniju ponudu, a sve u cilju najefikasnijegkorišćenja javnih sredstava (posebno obzirom da naknadu za brokera ima platiti odabrani ponuđač).
Dakle, a obzirom na odredbe Zakona o posredovanju u osiguranju smatramo da je neosnovan žalbeni navod Tužitelja da je "potpuno neopravdano i nezakonito angažovanje brokerskog društva

u postupku javne nabavke", jer je Ugovorni organ svakako imao pravo da angažuje brokersko društvo u ovom postupku javne nabavke.
U vezi sa navodom Žalitelja da Žalitelj nema niti zakonskog osnova da brokeru plaća bilo kakvu naknadu, te da je ova naknada nezakonita, jer se ponuđač od strane ugovornog organa ne može obavezati da plaća proviziju brokerskom društvu, skrećemo pažnju na odgovarajuće odredbe člana 8. Zakona o posredovanju u osiguranju prema kojoj: broker u osiguranju prima proviziju od društva za osiguranje (kao npr. Žalitelja u konkretnom slučaju).
Pored toga, stavom 3. člana 148. Zakona o obligacionim odnosima je određeno da se ugovorom (između dvije ugovorne strane) može ugovoriti pravo u korist trećeg lica (kao npr. plaćanje provizije brokeru osiguranja od odabranog ponuđača).
Dakle, neosnovan je navod da nema zakonskog osnova za Žalitelja da plaća brokersku naknadu.
Žalitelj navodi da je Ugovorni organ dužan postupati na transparentan način i da su ugovorni organi dužni postupati jednako i nediskriminirajuće prema svim dobavljačima na način da obezbijede pravednu i aktivnu konkurenciju među ponuđačima.
Shodno članu 2. stav 1. ZJN tenderska dokumentacija sadrži i "obavještenje o nabavci, poziv za dostavljanje zahtjeva za učešće/ponuda (početnih i konačnih), tehničke specifikacije, kriterijume za kvalifikaciju i izbor najpovoljnije ponude, nacrt ili osnovne elemente ugovora i druge relevantne dokumente i objašnjenja". U konkretnom slučaju je Ugovorni organ definisao uslove učešća u predmetnom postupku javne nabavke. Obzirom da su troškovi brokerske provizije jasno i nedvosmisleno sadržani u Tenderskoj dokumentaciji, isti su se odnosili na sve potencijalne ponuđače. Nejasno je iz navoda Žalbe zašto bi ovakvo postupanje bilo netransparentno (?); zašto je takva odredba bila suprotna obavezi jednakog i nediskriminirajućeg tretmana ponuđača kada se ista jednako odnosila na sve ponuđače? U vezi sa tim, nejasno je zašto ova odredba utječe na pravednu i aktivnu konkurenciju između ponuđača (?), kada se ista (opet ponavljamo) odnosi na jednak način na sve ponuđače!
Napominjemo da je brokerska usluga već sastavni dio premije osiguranja koju utvrđuje i nudi svaki osiguravač. Provizija brokera je sastavni dio režijskog dodatka koji zajedno sa funkcionalnom premijom čini bruto premiju. Drugim riječima, svaki osiguravač unaprijed u strukturu premije uračunava i brokersku proviziju, pa je ista tako već sastavni dio premije koji bi ponudio i Žalitelj. Premija ne može biti različita u situacijama kada ugovarač osiguranja koristi ili ne koristi usluge brokera, tj. mora biti nediskriminatorna.
Dakle, jasno je i da je ovaj žalbeni navod Žalitelja neosnovan jer je predmetnom Tenderskom dokumentacijom omogućeno svakom učesniku (dobavljaču) da u predmetnom postupku javne nabavke ima isti položaj i mogućnosti da pod jednakim uslovima ne samo učestvuje u postupku javne nabavke nego i da bude izabran kao najpovoljniji ponuđač!

Prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje, ovaj organ je u skladu s članom 109. Zakona o javnim nabavkama, utvrdio da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe,

te da su ispunjeni uslovi za razmatranje žalbe u smislu člana 105. i 108. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.
Nakon što je ispitao prethodne pretpostavke, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog organa i propisani zakonski postupak, utvrdio da je žalbu potrebno ***usvojiti.***

Žalba je osnovana.

Žalitelj osporava tačku 43. tenderske dokumnetacije da ista nije sačinjena u skladu sa ZJN, jer u istoj ugovorni organ navodi kako je za usluge obavljanja brokerskih poslova u osiguranju angažirao privredno društvo Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o., te kako naknadu brokeru ne plaća naručilac J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo nego da istom pripada pravo na bruto proviziju i to:

„1. za Lot i - osiguranje zaposlenika od nezgode u iznosu od 20,00%,
2. za Lot 2 - osiguranje motornih vozila, za osiguranje auto kaska 15,00%
i za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila za štete nanesene trećim osobama od 20,00%...“ a koje posljedično na osnovu zaključivanja Ugovora o nabavci bi trebalo platit osiguravajuće društvo, odnosno ponuđač prihvaćanjem ovakve odredbe Tenderske dokumentacije.

Ovaj organ je izvršio uvid u predmetnu tendersku dokumnetaciju, tačnije u tačku 43. ***„Obavijest/obavještenje za ponuđače/osiguravatelje“*** koja glasi:
„Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo je ovlašteno za pružanje usluga brokerskih poslova u osiguranju i angažovano od J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo u postupku nabave usluga osiguranja.
J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo za usluge obavljanja brokerskih poslova u osiguranju angažovao je privredno društvo Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. koje je ovlašteno za:

- *savjetovanje o potrebnim pokrićima rizika,*
- *savjetovanje o uvjetima i budžetu osiguranja,*
- *obavljanje poslova pripreme tenderske dokumentacije,*
- *obavljanje pripreme za sklapanje ugovora o osiguranju u postupku nabavke usluge osiguranja;*
- *provjeravanje utvrđenog osiguravajućeg pokrića nakon izdavanja polica osiguranja,*
- *provjeravanje utvrđenog reosiguravajućeg pokrića nakon izdavanja polica osiguranja,*
- *pružanja pomoći pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju,*

a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje.
Također je broker u osiguranju ovlašten za:

- *obavljanje ostalih radnji za koje se podrazumjeva da su iz domena brokerskih poslova u osiguranju,*
- *utvrđivanju i procjeni izloženosti rizika,*
- *pružanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja. Brokers Team brokersko društvo u osiguranje d.o.o. je ovlašten za davanje objašnjenja o tehničkim specifikacijama predmetne nabavke usluga osiguranja.*

Ovlaštena osoba Brokers Team brokerskog društva u osiguranju d.o.o. je imenovana za člana komisije za nabvku usluga osiguranja kao vanjski saradnik.

Naknadu brokeru ne plaća naručitelj J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS, Sarajevo.

Poštujući odredbe Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju FBiH, u svrhu izračuna cijene (premije osiguranja) bez preuzimanja neuobičajnih rizika, a kako bi se stvorile pretpostavke za podnošenje usporedivih/konkurentnih ponudana način da se u potpunosti ispoštuje osnovni principjednakopravnosti ponuđača, a kako bi se osigurala pravednu i aktivnu konkurenciju (da konkurencija ne bude narušena), te da postupak javne nabavke prema ponuđačima bude transparentan, odnosno da se obezbijedi jednak i nediskriminirajući položaj ponuđača u ovoj javnoj nabavci,u predmetnom postupku javne nabavke, BROKERS TEAM-u brokerskom društvu u osiguranju d.o.o. pripada pravo na bruto proviziju i to:

1. *za Lot 1 - osiguranje zaposlenika od nezgode u iznosu od 20,00%;*
2. *za Lot 2 - osiguranje motornih vozila, za osiguranje auto kaska 15,00% i za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila za štete nanesene trećim osobama od 20,00%.*

Činom dostavljanja ponude, ponuđač prihvata gore navedenu formulaciju.

Zaključenjem ugovora o osiguranju sa izabranim ponuđačem smatraće se da je ova tačka tenderske dokumentacije *sastavni dio ugovora između J.U. Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS i izabranog osiguravatelja.*"

Članom 52. stav 5. ZJN propisano je ako je određeni privredni subjekt direktno ili in direktno učestvuje u tehničkim konsultacijama za vrijeme pripreme postupka javne nabavke, ugovorni organ mora poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osiguralo da konkurencija ne bude narušena učestvovanjem tog privrednog subjekta kao kandidata/ponuđača u postupku javne nabavke u odnosu na ostale kandidate/ponuđače. Takve mjere uključuju davanje svih informacija ostalim kandidatima/ponuđačima koje su saopštene za vrijeme tehničkih konsultacija ili su nastale kao rezultat tehničkih konsultacija i određivanje primjerenih rokova za primanje zahtjeva za učešće i ponuda.

U vezi naprijed navedenog, ovaj organ je stava kako nije sporna činjenica da ugovorni organ ima pravo uključiti određeni privredni subjekat da direktno ili indirektno učestvuje u pripremama postupka javne dokumentacije, kao ni u tehničkim konsultacijama, a što je i ugovorni organ i učinio u smislu odredbe tačke 43. TD kada je uključilo Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo kao lice ovlašteno za pružanje usluga brokerskih poslova u osiguranju, međutim za ovaj organ je sporan dio tačke 43. predmetne TD u kojoj ugovorni organ navodi kako naknadu

brokeru ne plaća ugovorni organ, nego da istom pripada pravo na bruto proviziju i to za Lot 1 - osiguranje zaposlenika od nezgode u iznosu od 20,00%; 2. za Lot 2 - osiguranje motornih vozila, za osiguranje auto kaska 15,00% i za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila za štete nanesene trećim osobama od 20,00%., a koje posljedično na osnovu zaključivanja Ugovora o nabavci bi trebalo platit osiguravajuće društvo, odnosno ponuđač prihvaćanjem ovakve odredbe Tenderske dokumentacije. Ovajm organ ističe kako je u konkretnom slučaju ugovorni organ i Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo se nalaze u ugovornom odnosu, te na osnovu istog obe strane ugovora imaju prava i obveze jedan prema drugom, u konkretnom slučaju brokersko društvo pruža usluge obavljanja brokerskih poslova u osiguranju prema ugovornom organu, dok ugovorni organ ima obvezu te usluge isplatiti odgovarajućom naknadom, jer je i angažovao brokersko društvo, a koje u konkretnom slučaju vrši brokerske usluge za ugovorni organ, a ne konkretno za svakog ponuđača u predmetnom postupku javne nabavke. Dobavljač nema ugovorni odnos sa brokerskim društvom, te s tim u vezi ne postoji obveza plaćanja za isto, budući da brokerske usluge brokersko društvo pruža ugovornom organu, a ne ponuđačima u predmetnom postupku javne nabavke. S tim u vezi, ovaj organ utvrđuje kako tačka 43. predmetne tenderske dokumnetacije nije načinjena u skladu sa članom 3. stav 1. ZJN, odnosno ovakav načinom propisivanja dodatnih obaveza ponuđačima u postupcima javnih nabavki nije u skladu sa načelom transparentnosti, jednakog i nediskriminirajućeg tretmana, kao ni pravedne i aktivne konkurencije sa ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava. ***S tim u vezi, ovaj organ žalbeni navod ocjenjuje kao osnovan.***

Također ovaj organ ističe da je u sličnoj javnoj nabavci, kojeg je provodio isti Ugovornog organ već zauzet stav i ocjenjen identičan žalbeni navod u Riješenju broj JN2-03-07-1-582-8/22 od dana 24.03.2022.godine, da odredba 43. tenderske dokumentacije nije u skladu sa članom 3., stav (1) ZJN BiH, odnosno da ovakav način propisivanja dodatnih obaveza ponuđačima u postupcima javnih nabavki nije u skladu sa načelom transparentnosti, jednakog i nediskriminirajućeg tretmana, kao ni pravedne i aktivne konkurencije sa ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, što također predstavlja i osnov za primjenu člana 116. ZJN-a ukoliko se nepoštivanje stavova i odluka ovog organa nastavi od strane predmetnog Ugovornog organa.

Zbog svega navedenog, ovaj organ ističe da usvaja žalbu i poništava predmetnu tendersku dokumentaciju.

S obzirom da usvaja žalbu, ovo tijelo je usvojio zahtjev žalitelja za naknadu troškova postupka, koji se sastoje od troškova sastava žalbe po odvjetniku, a u skladu s člankom 105. Zakona o upravnom postupku, u iznosu od 450,00 KM, paušal 25% u skladu s tarifnim brojem 12. ATRS u iznosu od 112,50 KM, PDV 17% u iznosu 95,62 KM, ukupno 658,12 KM. Ovo tijelo odlučio je o visini troškova, primjenjujući tarifni broj 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata

u RS, koji propisuje naknadu u neprocjenjivim predmetima, sastav žalbe u upravnom postupku, 150 bodova uvećano za 50% za sastav pravnog lijeka i paušal u skladu s tarifnim brojem 12. ATRS. Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 500,00 KM izvršit će se posebnim aktom, a u skladu sa člankom 108. stavak (7) Zakona o javnim nabavama i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj: 86/14).

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 104. i 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama ovaj organ riješilo je žalbu, kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu BiH u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
Mirjana Antunović, dipl.iur.

Dostavljeno:

- Osiguranje aura a.d. Banja Luka, zastupan po Draganu Stanišiću, advokatu iz Banja Luke
- JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, Prim dr. Silva Rizvanbegović
- evidencija
- a/a